

[Ole Bjørn Kraft.]

landbrugserhvervet kan ikke være interesseret i en fortsat inflation, der hemmer ungdommens mulighed for at overtage landbrugsejendommene, og endelig vil et stigende omkostningsniveau til syvende og sidst fratage landbruget den relative fordel, det nu opnår. Men heller ikke det konservative folkeparti ville blive stående ved den gamle dollarkurs. Vi erkender, at dette ville have medført, at byrderne ensidigt ville være blevet lagt på eksporterhvervene. Det ønsker vi ikke; det er kun kommunisterne, der opererer med sådanne muligheder.

Hvad retsforbundets politik ville have medført, skal jeg ikke sige meget om; alt taler for, at den ville have ført til en større nedskæring end den, der fandt sted. Men det passer jo meget godt med, at retsforbundet i 1945, da kronkursen blev sat til 19,34, ved en forespørgsel til den daværende udenrigsminister, Christmas Møller, ønskede kursen sat til 22,40.

Det konservative folkeparti ønskede altså ikke at fastholde dollarkursen fuldt ud. Men lige så lidt som det konservative folkeparti ønskede at vælte byrderne over på producenterne, lige så lidt ønskede vi — som det blev tilfældet —, at disse byrder skulle bæres af mellemstanden udenfor landbruget, funktionærerne, handelens og håndværkets næringsdrivende, sparerne og pensionisterne, hele den store gruppe af medborgere, som ikke kan gardere sig mod prisstigninger, fordi den enten aldrig eller først meget sent får mulighed for at genoprette det fald i dens levestandard, som forhøjede leveomkostninger uvægerligt medfører.

Denne befolkningsgruppes modstandsevne er i forvejen svækket. Lige siden krigens udbrud er mellemstandens levevilkår blevet forringet, ikke blot fordi den ikke har kunnet forhøje sine indkomster i takt med prisstigningerne, men også fordi staten i stor udstrækning har hentet sine øgede skatter fra denne gruppe. Hver eneste prisstigning betyder for disse befolkningsgrupper en nedsættelse af deres realindkomster.

Det, vi var stillet overfor, var ikke blot et spørgsmål om, at samfundet blev udsat for øget afsavn, men det var også et spørgsmål om, hvordan dette afsavn skulle fordeles på de forskellige befolkningsgrupper. Fastsættelsen af kronkursen er først og fremmest et spørgsmål om den indenlandske fordeling af livsgoderne.

Derfor tilkendegav det konservative folkeparti straks, at kronens kurs skulle fastsættes således, at den fordelte byrderne på en ri-

melig og retfærdig måde, og hvad ville have været rimeligere, end om man havde forhandlet om en devaluering på f. eks. 15 pct., således at producenter og forbrugere hver var kommet til at bære deres del af den uundgåelige nedskæring?

Nu er situationen den, at såvel landbrugserhvervet — særlig hvis en ny Englandsaftale giver højere afregningspriser efter devalueringen — som arbejderne efterhånden i kraft af den automatiske pristalsregulering stort set indtil videre i det mindste ikke får deres levestandard væsentlig forringet.

Devalueringen vil medføre en væsentlig forbrugsnedsættelse. Man kan læse derom i det reviderede nationalbudget, som bl. a. understreger, at en større udvidelse af eksporten i første omgang må ske på bekostning af de varer, der ellers ville blive stillet til rådighed for hjemmemarkedet. Men når dette er tilfældet, og når hverken landbruget eller arbejderne i større udstrækning kommer til at tage del i denne forbrugsnedsættelse, ja, så bliver det jo de befolkningsgrupper, jeg har nævnt, den store, brede mellemstand, der kommer til at bære det hele. Og når der tales om, at det er pjat at hindre prisstigninger, at prisstigninger netop er formålet med devalueringen, kan det kun betyde, at hele denne forbrugsnedskæring skal tages af de mennesker, der ikke får dækning for prisstigningerne.

At dette egentlig også er meningen og betragtningen, kom jo til udtryk i den højtærede finansministers tale forleden dag her i tinget under forelæggelsen af lovforslaget om midlertidigt løntillæg til tjenestemændene. Her sagde finansministeren:

„Det forekommer mig i hvert fald særdeles ubetænksomt at rejse spørgsmålet om en almindelig revision af tjenestemændenes lønninger netop på et tidspunkt, hvor de varige virkninger af devalueringen er så vanskelige at overse.“

Det med disse virkninger, der er så vanskelige at overse, er jo en forholdsvis ny betragtning fra den højtærede finansministers side. I sin radiotale dagen efter devalueringen vidste ministeren så udmærket, hvad der ville ske. Der ville nemlig ikke ske noget nævneværdigt, sagde han, men han tilføjede dog, vendt mod arbejderne — jeg beder det ærede medlem hr. Gustav Pedersen lægge mærke dertil, det vil ligesom fortægne billedet af disse ædle skikkelser, der sidder på regeringsbænkene, lidt —:

„Lad mig for en ordens skyld tilføje, at regeringen hverken planlægger eller tilsigter noget lønstop, hvilket vil sige,